
АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗДІЙСНЕННЯ КОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гарварт Ганна Андріївна

*студентка 4-го курсу економіко-правового факультету
Донецького національного університету*

Боротьба з корупційними правопорушеннями є проблемою будь-якого суспільства. Корупція – це явище, що гальмує процеси повноцінного розвитку країни, негативно впливає на всі сторони суспільного життя, збільшує недовіру до влади та ефективність державного управління. Серед вчених-науковців існують різні думки щодо розуміння корупції, а саме : підкуп-продажність державних чи інших службовців; зловживання владою чи посадовим становищем, вчинене з корисливою метою; зловживання владою чи посадовим становищем, вчинене з будь-якої особистої зацікавленості; використання посадових повноважень, статусу посади, а також авторитету та пов'язаних з ними можливостей для задоволення особистого інтересу або в групових інтересах [1,62]; елемент чи ознака, різновид злочинності та інше [2, 41]. Однозначно стверджувати можна лише те, що у будь-якому випадку корупційні діяння знищують верховенство закону, демократію та права людини. Тому перемога над корупцією є однією з перших задач нашої держави на шляху вступу України до ЄС.

Важливу роль в подоланні корупції в Україні відведено адміністративному законодавству. Про це свідчить застосування антикорупційних Законів України «Про боротьбу з корупцією», «Про юридичну службу», КУпАП та прийняття пакету нових Законів України «Про засади запобігання та протидії корупції», «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення» та ін. Зараз Закони відповідають антикорупційним європейським стандартам і спрямовані на виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо протидії корупції. У порівнянні з попередніми Законами України «Про боротьбу з корупцією», «Про юридичну службу», які широко тлумачили визначення термінів «конфлікт інтересів», «корупція», «корупційні правопорушення», «подарунок», «благо», «близькі родичі», що призводило до уникнення відповідальності за корупційні діяння, нові прийняті закони усувають їх недоліки в цій частині, а також чітко розмежовують адміністративну відповідальність від кримінальної за корупцію. Новацією антикорупційного законодавства стало встановлення відповідальності юридичних осіб за корупцію та визначення порядку притягнення їх до відповідальності, встановлення антикорупційних обмежень на державній службі, встановлення заборони отримувати подарунки, пов'язані із службою, декларування майнового стану державних службовців та їх близьких родичів, запровадження антикорупційної експертизи тощо. Також суттєво розширено коло осіб – суб'єктів відповідальності за такі правопорушення: від Президента України до посадових осіб, які одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету, юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

З огляду на зазначене до адміністративних корупційних правопорушень відносять: одержання неправомірної вигоди (ст.212-21 КУпАП); пропозиція або надання особі неправомірної вигоди у тому числі за ціною, нижчою за мінімальну ринкову (ст. 212-22 КУпАП); сприяння особою з використанням посадового становища фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладенні

контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг зав державні кошти) з метою одержання за це непропорційної вигоди (ст. 212-23 КУпАП); здійснення підприємницької діяльності безпосередньо або через посередників чи інших осіб, та виконання роботи за сумісництвом (крім викладацької, наукової, творчої роботи або медичної практики у позаробочий час) (ст. 212-24 КУпАП); незаконне входування до складу органу управління або наглядової ради підприємства чи організації безпосередньо або через представника чи підставних осіб, що має на меті одержання прибутку (крім випадків безпосереднього виконання функцій управління акціями (частками, паями), що належать державі, або представництво інтересів держави в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства) (ст. 212-25 КУпАП); неправомірна відмова особи у наданні інформації, яка підлягає наданню на запит фізичної або юридичної особи, несвоєчасне або неповне її надання, надання інформації, що не відповідає дійсності (ст. 212-26 КУпАП); неправомірне втручання особи з використанням посадового становища в діяльність державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування або посадових осіб з метою перешкоджання виконанню ними своїх повноважень (ст. 212-27 КУпАП); порушення вимог щодо подачі відомостей про доходи та зобов'язання фінансового характеру (ст. 212-28 КУпАП); неподання або несвоєчасне подання відомостей про відкриття валютного рахунку в установі банку – нерезидента (ст. 212-28 КУпАП); невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції уповноваженими на це особами (ст. 212-29 КУпАП); порушення порядку фінансування політичних партій та виборчих кампаній в органи державної влади та органи місцевого самоврядування (ст. 212-30 КУпАП); незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням посадових повноважень (ст. 212-31 КУпАП); одержання особистого подарунка (ст. 212-32 КУпАП); неподання відомостей про наявність особистих інтересів чи обставин, що можуть призвести до невиконання чи неналежного виконання посадових обов'язків (ст. 212-33 КУпАП).

Аналіз практики притягнення до адміністративної відповідальності за корупційні діяння свідчить, що головною проблемою сьогодні є помилки у кваліфікації діянь з боку правозастосовувачів. Найбільш поширені з них – це складання протоколу неуповноваженою на те посадовою особою або нехтування необхідністю здійснити своєчасне, всебічне, повне й об'єктивне дослідження всіх обставин, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення та обставин, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення (ст. 247, 280 КУпАП). До того ж часто зустрічається недостатнє з'ясування мети правопорушення, мотиву і характеру вчиненого діяння, повноважень особи, яка його вчинила, наявності причинного зв'язку між діянням і виконанням останньою завдань і функцій держави. Практичне значення кваліфікації полягає у забезпеченні принципів законності, об'єктивної істини, відповідності покарання вчиненому правопорушенню. Її здійснення потребує спеціальної фахової підготовки, відповідного життєвого досвіду, знань та вмінь щодо заходів і методів застосування норм права. Збільшення професіоналізму у питаннях кваліфікації за адміністративні правопорушення та відповідальності суб'єктів боротьби з корупцією за помилки у кваліфікації сприятимуть справедливому та ефективному кроку у подоланню корупції.

Література:

1. Александровская С.В. Марк Туллий Цицерон: концепция борьбы с коррупцией // Юрист-правовед. – 2003. -№ 2 (7). – С. 60-65.

2. Голосніченко І.П. Подолання корупції як нівелювання прав і свобод людини і громадянина // Міжнародне право і національне законодавство : 36 наук. праць / Міжнар ін.-т лінгвістики і права; Редкол.: В.Л. Чубарев (голова) та ін. – К.: Правові джерела, 2001. – Вип.1. – С. 39-48.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін. ; - К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2007. – 781 с.

4. «Про боротьбу з корупцією» від 5 жовтня 1995 року № 356/95.

5. «Про юридичну службу» від 16 грудня 1993 р. № 3723-XII.

6. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11 червня 2009 року N 1506-VI.

7. Закон України «Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень від 11 червня 2009 року N 1507-VI.

8. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення від 11.06.2009 № 1508-VI.

***Науковий керівник** - Удод Микола Васильович, викладач, доцент кафедри державно-правових дисциплін Економіко-правового факультету Донецького Національного університету, кандидат юридичних наук*